

~~March 4 99~~

17586

VOTUL, RESVOTUL

UNIVERSAL

DE

I. HELIADE R.

1891

BIBLIOTECA
CENTRALA UNIV. SERBIA
BUCURESTI

Ediția a treia.

BUCURESCI.

TYPOGRAPHIA HELIADE ȘI ASOCIAȚI.

342.8 (498) 1863.

UNIVERSITATEA CENTRALA DE UNIVERSITATI
BIBLIOTECA CENTRALA DE UNIVERSITATI

17586
Cota
CONTROL 17586
23272

1960

RC 81/06

1961

REPUBLICA ROMANA

B.C.U. Bucuresti

C23272

REPUBLICA ROMANA

1963

VOT UNIVERSALU

ȘI

RESVOT UNIVERSAL.

I.

Vot înseamnă dorință, decizie sau hotărîre, o voință întărită prin convicție.

Și fiind quod voiea, dorința, decizia..... mai înainte se exprimă prin voce, prin vorbă, prin cuvânt, și apoi se execută, se realizează prin faptă; vot dară înseamnă în genere: a 'și exprima, a 'și declara *propria* sa părere, *propria* sa dorință, *propria* sa judicată sau decizie; iar nu părerea, dorința, judicata sau decizia *altuia* sau a *altora*.

Vot mai înainte de toate presupune,

minte, rațiō, sciință, experiință și apoi voie liberă sau libertate.

Nimeni nu are nici drept nici da de a 'și da votul pentru queea que nu nici cunōsce; pentru quō nimeni nu nici voi nici dori queea que nu scie.

Nimeni nu e liber a da sau a ac votul altuia, pentru quō sau violă d tul altuia sau este violat.

Nimeni n'are drept a typări hârtii, face a circula, și influind sau cu forța cu amenințări, să viole massele de a crie: *da* sau *nu*; pentru quō vot va să dorința propriă si spontanee despre un jet sau idee, quând vine timpul aqu ideii.

—Vreți principe străin sau nu?

—Vreți vot universal sau nu?

—Vreți dictatura sau nu?

—Vreți khan-tătărie hereditară sau nu?

—Vreți să ve anexați la Russia precum s'a anexat Crimeea prin khan-Tatar sau nu?

Și alte asemenea nu va dică a chiem lumea la vot universal, ci a impunne lami prin amenințări voiea sa propriă, sau a

chiamă lumea a votă despre queea que nu scie, nu cunósce bine.

Esci fonçionar subalternu, ți se pune înainte a suscrie un *da* sau *nu*. De vei suscrie *da*, este în contra convicțiunii tale, consciinței tale; de vei scrie *nu*, esci pus la index și esci amenințat de a fi destituit,

Prin urmare, iar o mai repetăm:

Vot, mai 'nainte de tóte presupune minte, rațió, sciință, experiință, voie liberă sau plină și perfectă libertate.

II

Tot omul este dotat dela Dumnezeu cu liber arbitru sau cu voie liberă și cu dreptul de a'și exprimă prin vot voiea sa *propriă*, părerea sa, judicata sa, dorința sa, decisia sa; și nimeni n'are drept de a'împunne pe alle salle.

Pentru dreptul aquesta dar, tot omul după faptele salle se laudă, se recompensă, și tot după faptele salle se judică, se condamnă; pentru quó a avut voie liberă de a face binele sau de a committe seúl.

Qua, să putem ânsă a ne decide spre
sau spre reu, cată mai ântëiu să cunoscem
să putem distinge binele din rău. De
queea dar am dis quõ pe lângõ minte
rațiõ, qua să ne putem decide, se quere
și sciintă, și experiintă la quel chier
a și da votuk.

Toți ómenii fără distincțiõ sunt
mați dela Dumnezeu la Bine; nu ânsă toti
ómenii se miscă spre bine. Causa este
tru quõ unii nu voiescu, alții nu sci
quei mai mulți sunt impeditați de
și de a veni la bine.

Tot asemenea toti ómenii sunt
mați spre a deveni demni de a și da vo
tul; și unii nu voiescu, și quei mai mulți
sunt impeditați de a deveni demni.

Votul e Rația; Rația este cã lumina; lu-
mineadã fõrte întins în departe, și lumi-
nedã în spațiu fõrte micu quând este mar-
ginită și restrinsă de muri, de obroc.

Intindeți mintea sau rația quõ veți in-
tinde și votul, luminați massele qua să le
puteți chiermã la consiliu, la pãrere. Alt

fel parodiați, batjocoriți *Votul*, și îl faceți *Resvot*.

Pentru quod nimeni nu pôte da queea que nu are; nu quereți dar părere dela quel que nu are nici minte.

III.

Votul fiind manifestarea liberului arbitru, *votul* este căși libertatea; emană dela *Dumnezeu*, și amêndoë au aqueeasi natură divină: pot cum pôte și *Dumnezeu*, și nu pot queea que nici *Dumnezeu* nu pôte.

La *Dumnezeu*, în omnipotința sa, sunt multe quari sunt imposibili. *Dumnezeu* pôte să fiă a tot-bun, pentru quod este a tot potent; nu pôte ânsă să facă qua să încete de a fi *Dumnezeu* sempretern și atot-bun.

Libertatea assemenea este liberă a face tot; nu ânsă și de a se sinuccide că libertate, degenerând în *Tyrannie* sau în *Anarchie*.

Precum *Dumnezeu* nu pôte deveni *Diavol*, assemenea și *Libertatea* nu pôte de-

veni despotismu, nici monarchicu nici a
narchicu.

Votul adevărat este manifestarea ade-
ratei libertăți. Tot que este spre binele pu-
blicu, pentru libertatea publică, putem votă,
nu ânsă și que adduce peire, catastrofe,
sclavie. De aquea mai nainte de a votă, se
cuvine a sci să cugetăm, să deliberăm.

Votul este ca și *Cuvântul*; și precum nu
putem numi *cuvânt* (λόγος) tot șirul de vorbe
vage și necompatibili, precum nu putem
dicce quô quel quare minte are cuvânt, quô
quel quare calomnie, sau vorbesce nebune
și răutăciose are cuvânt, asemenea nici
vot în adevăratul seu întelles nu pôte fi
expressia unei decisiuni nebune și desa-
ströse, unei judecări strâmbe.

Vot darö este expressia numai a păreri-
lor rationabili, numai a dorințelor cuviose,
numai a judecăților drepte, numai a deci-
siunilor salutarie.

A votă orbu, a votă quei necompetenți,
a votă nebunii, copii și junii minori, a
votă masele neluminate, sau a votă, bo-
larul pentru oștean, oșteanul pentru cleru,

clerul pentru comercianți, cetățenii pentru săteni, satenii pentru cetățeni, pentru științe și arte, și însuși pentru politică, nu se chiamă vot, ci *resvot*.

IV.

Vommu lăsă pentru un moment monotonia stylului didacticu, și vommu alergă la bunul simț al Romanului în genere, la anecdotele sau historiorele lui caustice. Stylul causticu este mai propriu Românu-lui din cause multe, și îl înțelege mai bine (veți Issachar pag. 17 și quelle precedenti).

1

Păcală avea un filiu. și filiu-lui Păcală cădă greu amat.

— Ai mână que-vă, Dănciucă, fētul meu? Il întrebó Păcală cu tótă tinerețea paternă.

— Asu mână stelle fripte, respunse filiu-lui Păcală.

Ellu firesce quó 'și a dat votul, pentru quó 'și-a exprimat dorința în tocmai după cum quer unii a'și o exprimă, adressându-se la multitudini quari nu sciu que să dorască.

Păcală, după aqueasta — și Păcală este tot quel que întrăbă pe nebuni și necompetenți — Păcală își exprimă și ellu dorința printr'un vot și mai desăntat, strigând cu durere din fundul inimei:

Dómne, Dumneđeule! lungesce bóla béiatului, pînă va putređi cerul, să cadă stellele, qua să mi'i frigu vre una doă.

2.

Nisce Păcali din systemă, adică cu inima plină de rea credință, întrebară pe Români în pređioa Divanului de porunceală que'i dicu și divan *ad-hoc*:

— Que voiți voi?

Și nu'i lassară a respunde incăi singuri că béiatul lui Păcală, ci pusseră a typani mii și mii de cărțulii pe quară eră *cacographit* françosesce:

«— Principe străin vrem.»

Un alt Român que eră în străinătate își dette și ellu votul, sau își arătă o dorință que păcăliă și pe aquei Păcali din systemă și pe amăgiții de dênșii, și pe toți princi-

pîi străinii que puseserõ ochii pe țerrile nôstre, dicend :

«— Dòmne, Dumneđeule! lungesce dorința impusă Românilor pinõ quând va putreði Europa monarchică sau regală, să cadă principii cà stellele, qua să pot și eu să dau Romanilor vr'un principe străin să'l manânce fript.»

Aquestea pentru părerile sau dorințele deșântate; să venim și la păreri sau urări și dorințe que nu vin spontan eu din mintea și inima omului, ci sunt prescrise și impuse de alții.

3

Păcală se dusse și ellu o dată la anul nûou, spre visită sau la nașu-său sau la cumătru său, și fiind quõ nu sciã que să dicã, instinctul sau și ênsusi mintea lui sănătõsã îl făcea să tacã și să audă numai.

De que ai stat mut? îi disserõ unii alții dupõ que esirõ afarõ: să fi dis și tu queva.

— Que eram să dicu? întrebõ și ellu, bietul Păcală.

— Ia, să fi dis: «la mulți! anni tot cà a-

cum» și îi detteră aqueastă urare s'o înve-
te pe din afară, în tocmai că quelle patru
punturi și că nisce billete que se vedură
mai de unedî circulând.

După mult timp, Păcală vedu lume a-
dunată la un locu, întrò în intru, și ve-
dend un om mort întins pe masă și pe ai
casei plângend, qua să nu stea mut că mai
nainte, începù a ură sau a arătă dorința
que 'i o spusseseră alții:

«—La mulți anni, tot că acum!»

Toți alergară asupra lui; unii dicu quă
'l-ar fi și bătut, și tîrnuit cum să nu 'i mai
remăie pēr în cap.

«—Lăssați-me, vai de mine! strigă Păcală,
que am făcut? que am dis? sau que se cu-
venia să dicu?»

«—Să fi dis, îi strigă toți, să fi dis,
prostule: «Dumneđu să 'l ierte, și dum-
neavóstră să fiți sănătoși!»

«—Asă oiu dicce de aqui înainte, nu-
mai mă lăssați; și asă invetò bietul Păcală
să dică speriat în bătăi.»

Mult după aceea, într-o Păcală la Crăciun într-o casă, și vedând masa întinsă și un purcel fript pe masă, se adresă la comesenii cu urările care i se întipăriseră atât de profund prin influința pumnilor:

«— Dumnezeu să 'l ierte, strigă Păcală, și Dumnezeu să fiți sănătoși!

— Auzi păgânul! strigară comesenii, par'quò poreul ar fi suflet de om, suflet de chrestin! auzi Dumnezeu să 'l ierte!!

Și săriră ea toții asupra lui, și îl îmflară, iar în bătăi.

— Aoleo! strigă Păcală, dar cum eram să dicu?

— Să 'l mâncați sănătoși să fiți dis, păgâne, iar nu Dumnezeu să 'l ierte.

— Lasați-mă, quò tot așa oiu dicce de acum înainte, și așa învăț să dică speriat iar în bătăi.

Păcală se dusse de aici în ainte cu urarea sau votul nou, învățat pe din afară; nu mai uită acum vorba sau urarea «să 'l mâncați sau să 'l mânânci sănătos!»

Toți Români știu care a pățit și cu a-

queastă, urare și de aqueea o tăcem de
o quam dată.

Historia aqueasta è vechie și s'a con-
servat prin tradițiõ între Români; tot a-
devêrul que este într'ênsa è quõ bunul
simț popular singur ne spune quâte nevoi
adducu tôte ideile și tôte urările impuse
de alții, învățate pe din afarõ, și applicate
nici la timpul nici la locul lor.

4

O altă impregiurare, quare ține cu tot-
tul de domininl Historiei Petriei, ne dă o
lectiõ fõrte folositõre. O vommu narrã
tot pe românesce in stylul sêu causticu.

Quând Michaiu Bravul se determinõ a
susținne drepturile Patriei și tractatele
cãlcate deja de Turcia ianiciarã, se înfel-
lesse mai ântêiu și se legõ in alianțã of-
fensivã și defensivã cu Bathory al Transyl-
vaniei și cu Aron al Molvaviei.

Trasse dar sabia și ardicõ stindardul in
contra cãlcãtõrei de tractate, întemeinduse

și pe ajutorul que îi vor trimite Aron și Bathory.

Sinan pasă venia în contra Romaniei în capul a 200 de mii de Ianiciari, de Spahii și de Manafi ; și Michaiu eșia la dunăre în întâmpinarea inemicului numai cu 8000 de Români, așteptând contingentul moldav și transylvan.

Lui Bathory atunci îi vini pofta de a se proclama rege, și de a supune Moldavia și România sceptrului său quel fraged.

Avea partisani mulți în Moldavia, și toți dișii liberali și unitari pe atunci strigă : să trăiască Bathori ! Glôtele tôte eră conduse de cavalleri de industrie que devenissero demagogi, și mercenari ai lui Bathory.

Ambițiosul Sigismund Bathory începù dela Mođova, să paralyse și să restorne mai înainte pe Aron qua să nu pôta aquesta trimite ajutorul promis lui Michaiu, și apoi și aquesta constrins de Turci să fiă nevoit a se închină cu terra din preună lui Bathory.

Planul în folosul lui și în peirea României fu îndemnaticu.

Se sculară glótele conduse de demagogi salariați, și încuragiate de ostiri transilvane que erà la hotare; resturnarô pe Aron, quare fugi și se dette în discreția Transilvanilor. Aron muri apoi în Transylvania.

Demagogii erà liberali după disa lor, și propusserô glótelor să allégă un domnu din clasele quelle mai abjecte, sub pretext qua să puiă nația pe thron, iar na familii,

— Sciți que? le disserô; să allegem un Tigan de domnu; quôci daqua Tiganul se înaltă atât, unde ôre n'a să ajungă Românul mai sus?

Glótele furô supraprinse în credințele lor, și prin vot parodiat dis universal proclamarô un Tigan de Domnu.

Pe aquest Tigan îl chiamă pôte Borcea sau Șolcan; poeții ânsê de ocasiô, lingariți adulători nu sciu alta în asemenea impregiurări de flaterie de quât a da nume

pompôse cumetrilor, complicilor lor și stăpînilor nooi.

Îi auzi numai: Victor Hugo, Lamartine al României; Beranger, Lafontaine al Moldaviei; Căvur, Meternih, Napoleon al României! — Le è rusine cu numele propriu al complicilor lor.

Tot assemnea și atunci pe Baraonul de Șolcan îl supranumiră nici mai mult nici mai puțin de quât *Stephan*: remasse ânse Ștephan, nu quel mare, ci Ștephan Țiganul — Chronicarii Transylvani contemporani îl numescu Rășvan, tot quam pe țigănie (1).

Ștephan Țiganul fu susținut de ostirile lui Bathory que intrasseră în Moldavia, sub condițiō de a încorpora țerra cu Transylvania, și Ștephan Țiganul de a fi locotenentele sau vătăful lui Bathory.

Sunt multe anecdote sau dicături despre domnirea sau vătășia de trei luni a lui Rășvan :

(1) Chronica lui Sincai, tom. II, pag. 257.

« Tiganul quând a ajuns împărat, ânțeu pe tată-seu 'l-a spândurat »

Făcând allusiō, quō ânțeu pe quei que 'l au proclamat de domnu, pe aqueia 'i-au dat în judecată și pe mulți a omorit.

O dată, spun quō se dusse unul la den-sul, și aquel unul cată să fi fost Ungur pe atunci qua să cutede a'l întrebă ast-fel. Astădi buniōră așa de cutedător ar fi nu-mai un Rus.

— Que esci Măria Ta? il înfrebò; și Di-hania vrënd a trece de Român, respunse:

— Român sunt.

— Dar, Tatăl Mariei Talle? il mai întrebò aquel unul.

— Tot Tigan... respunse, bietul Baraon luându'l gura pe din ainte,

Tot pe attuoci (pentru quō historia lui Păcală e vechie) se dice quō se dusse și Păcală qua să vadă pe *andoi* voivodă și s'ăi facă urările salle.

Din disgratiă aflò pe voivodă făcând, cu

fertăciune. . . . queea que facu toți ó-
menii, fiă împěrați, fiă magnați, fiă țigani.

Daqua nu sciti que facea Rașvan sau
Stephan Țiganul, ghițiți în cai:

Que è micu mitutel

Descallică vodă pentru el?

Descallicasse în adevěr voivodă, și Păcală
il salutò si ii făcu urări din fondul inimei.

— «Să 'l mănânci sănėtos, Maria Ta!»

Bietul Păcală de bună credință își dette
aquest vot que il învățasse pe din afară;
nici nu sciă quò urarea lui devenise o ura-
re generală sau universală, pentru quò tótă
lumea erà sațiă de allegerea que făcuse.

Maria să baraonă, bine vedeți Dumnea-
voastră quò nu putea înghiți un asemenea
vot universal.

Să 'l allėgă de Domnu, callea valle; ve-
dea si ellu că și Kyr Ionită, quò erà cu
frica lui Dumneșeu. Dar să mănânce să-
nėtos queea que nu puțin a nas de omu. . . !
se infuriò gașperul, uccisse pe bietul Pă-
cală, pusse à tăiă si spândură sute si mii
de ómeni que ii prepunea de complici lui
Păcală: pinò quând se disperarò și Mol-

dovenii, se sculară cu toții, îl prinseră și îl
 detteră altui Țigan a 'l spândură; și ast-
 fel scăpă lumea de dânsul după un chaos
 de trei luni produs dintr'un Revot uni-
 versal.

Țiganul acum muriă sau se suiă la spân-
 duretore da domnă; câtă să facă și el que-va
 mile să dea probe de iertări, pentru quô
 quât domnise nu vëdusse nimeni nicăpă
 pirosciei dela dânsul; fusesse adică și ți-
 gan și țigănos.

«—Cinstiți Chrestini, disse, să știți quô
 sânt dator nasului (sau Mitropolitului que
 m'a uns) să știți quô îi sunt dator o mie
 de lei..... îi iert!.....»

Vedeți unde adducu părerile și dorințele
 sau voturile que nu viu spontanen din
 inima și mintea individelor sau popoilor,
 ci prescise unele din străinătate de peste
 frontiere, și altele din țerră de ciarlatani
 demagogi! que a pățit și bietul Păcală cu
 părerile que i le da alții să le învețe pe
 din afară! de quâte nevoi a dat, pînă per-

dă și viața!— Que a pătît iară atât Moldavia quât și Stephan Țiganul dela resvotul universal!

Să venim și la voturi sau decisiuni și sentințe date din nesciință.

5.

Spune tradiția populară quō nisce săteni, que numai vėdusserō nici cetăți, nici urbe, nici cetățeni, ațlarō în drum o ciobottă.

Ne sciind que este, credurō quō ẽ vre o fēră que stă cu gura căscată. Iar după que se convinșserō quō obțetul que le în-sufflă spaimă nici nu resufflă de fel, le peri frica și trimisserō să chieme pe Stan Păpusă quare fusesse o dată la țirgu și de doē ori la mōră și sciă de tōte, qua să le spuiă que este dănănaia que aflasserō.

Stan Păpusă veni, și după que se uitō mult la ciobottă, și o întōrse de tōte părțile, își dette votul sau sentința, strigēnd:

— Prostilor, nu vedeți voi quō asta e tok de tirnăcop?

Addusserō un tirnăcop; il băgarō in ciobottă, și vedēnd quō se adaptă sau se quam lovesce după expressia populară, remassē in aquel sat a se crede quō ciobotta este tok de tirnăcop, (vedi aqueasta anecdotă narrată pe largu in Biblică pag. 109)

Tot ast fel quând Românii, amăgiți de quei de rea credință, abdicarō la dreptul de suveranitate națională, și de autonomie, recunoscēnd firmanul que îi convocă in divan de porunceală, credea și creșdurō mult timp, quō se adună spre a pune temelie viitorului Terrei!

Precum ciobotta e tok de tirnăcop, asemenea și un firman que convocă reprezentanții a două țerre autonome, se poate crede de legal și tot ast fel quei que au recunoscut aquel firman, vor pute in viitor trece de patrioți geloși de drepturile Patriei. Nimeni nu protestō la aqueasta, de quāt un singur om.

Tot ast fel *Unitatea* despotică; in

quare dispar' toate individualitățile morali și materiale, private și publice, fu numită, în marea batjocură a *Uniunii*, unire. «Eu singur dice Tyrantul absolut să fiu tot, și voi individe și popoli nimic. — Unitatea e despotism absolut. — Unirea este libertatea persoanelor și popolilor întruniți.

Precum dară ciobotta este tok de tirnăcop, asemenea și *unitatea* este *unire*. (vezi articolul *Unitate și Unire*; vezi de o quam dată încă și Issachar pag. 39).

Tot asemenea, când o dinioră Crimeea se deslipi de Turcia, deveni independentă și proprietate a lui Tătar-Chan, se dice quod un Român trecu Mitcovul, și se dusse mai departe să vedă pe Satrapul Crimeei; și que vedu que nu vedu el acolo, quod scrisse amicilor sei la București: «Chan-Tătar e sublim!» Spun quod aquel Român se căi, mai virtos după que audi și vedu, că la Basnul cu coșul Roșu:

Ciuci, ciuci,
Cu măciuci!

Quô vine Penes împërat,
Curge sânge roșior.
Ca pușderia din fuior.

Penes împërat, dupô que veniși Khan-
Tătâr inchinô apoi Crimeea cã proprietate
a sa la Muscali, Tatâr-Khan remasșe sublim
pinô in dioa de astădi, dupô cum remas-
se și ciobotta a ti tok de tirnăcop.

5

Să trecem la Historia seriôsă, și vom
vedé que rezultate esu, quând se que-
re vot dela quei que n'au nici minte
quând votul este parodiat și batjocorit
prin Resvot.

Quei rēi din Athena nu putea sufferi
dreptatea și virtuțile lui Aristide, îl ac-
cusarô, și fiind quô nici o lege nu'l pu-
tea condamnă la ostracism sau exiliu, fă-
curô appel la multitudini, la toti quâți
nu sciã nici que este justiția sau drep-

tatea, qua să'și dea aquelle populațe votul sau părerea daqua se cuvîne a se exilă Aristide quel just?

Populațele conduse și intrigate de demagogi, își detteră votul a se exilă Aristide.

Și daqua întrebă quinevã: pentru que vè dați votul a se exilă omul aquesta? ómenii que'si da, nu părerea lor propriã ci pe quea insinuatã sau impusã de alții respundea:

— Pentru quõ este drept, și ni s'a urit cu atãta dreptate!

6

Anna si Caiapha voiã să pèrdã pe Iisus, pusserõ a'l accusã prin delatori, a'l prinde prin milițiani, conduși de Iuda, si a'l da judecãții, quare il condamnõ mortii.

Pilat neaflând nici o culpã in quel just, voi să'l libere, referinduse la multitudini, sau cum ñicu unii astãdi la votul universal.

— Pe quine voți să vă liber, întrebă Pilat, pe tâlharul Baraba sau pe Iisus? Și multitudinile, conduse și intrigate de sbirii și servitorii lui Anna și Caiapha, capii Cărturarilor și Phariseilor, strigară frenetice:

— Tâlharul Baraba să se libereze și Iisus să se crucifice!

V

Nu continuăm mai 'nainte, quod ne sângeră inima de consequințele horribile parodiei și batjocurei votului, quând se quere în adins spre a face rău părere dela quei que n'au nici minte qua să judece și să distingă.

Unele că aqwestea vedură tyrannii că-puiți de putere, și se bucurară quoci le serviă de pretext, și își disseră, si forțară lumea a se suppone la disa lor și a abdică la dreptul que fiă-quare are de a'și exprimă părerea propriă sau dorința.

Tyranul dice: « Numai eu să am voie și părere și dorințe; nu mai eu să am vot: votul meu singur să fie lege; quei laltți toți să nu voiască de cât queea que voiescu eu. » — Unitate.

Tot tyranul dice așa și o și face din natura lui impiă și usurpatore, în dată que se vede cu putere; iar daqua vede atâtea exemple în ainte, aquesta îi servescu de pretext spre ași legitimă usurparea.

Vin apoi oligarcihii când se vedu la putere, și aqestia fiind de natura tyrannului, nu pot fi de cât rivali aquestaia; vor ei săși însușiască usurpările lui, și dicu:

« Nu è bine să aibă numai unul singur vot; ânsè è și mai reū când si popolii au votu, » și cu toții împreună strigă:

« Jos cu Tyrannul, qua să subjugăm noi popolii și să le usurpăm drepturile. Votu darø să avem numai noi: nici Tyrannul, nici Popolul să nu aibă vot. »

Tyrannul voiesce să stingă votul însuși dela începutul său: è un Erodu que va să injunghie Cuvântul lui Dumnezeu, însuși din lègènul său; și ordonă să se injunghie toți pruncii din Bethleem, qua să nu'i scape Cuvântul-pruncu.

Oligarchii sunt tot de natura tyrannului, și de instinctele lui usurpătoare; pentru quò oligarchia este tyrannia nu a unuia, ci a vre o gauâți-va complici.

Tyrannul è ca leul la o turmă, oligarchii sunt ca un kird de lupi la a-queeasi turmă. Cu que se folosescu oile de vor fi mâncate de un leu sau de lupi?

Quând ânsè vèdu Tyrannul și oligarchii quò votul cresce din preună cu mintea pepolului, și ajunge în vigoarea sa, precum al lui Dumnezeu Cuvânt ajunge în totă vigoarea sa umană, și în totă omnipotința sa divină, atunci prin filii Peirii, prin demagogi cumpărați, chiamă, întărită multitudinile

inculte și ôrbe, qua să paralyse votul, și atunci numai în asemenea circumstanțele au multitudinile vot quând strigă cum îi învață sateliții și sbirii Tyranniei; « să se crucifice Cuvântul și Libertatea. » Au atunci multitudinile ôrbe vot, daqua vin să parodie și să batjocure votul, să'l facă resvot.

Cu tôte a queste încercări și machinațiuni diabolice, după que Tyrannul și oligarchii se conving, quô timpul nu stă, ci passă și tot pasă înainte, și quô multitudinile începu a se lumina și ași cunôsce errorile, quô începu a avé consciință de sine și de drepturile lor la vot;

Atunci începu a cede; și qua să restringă votul quât se va puté, dau drept numai Averii să aibă vot!

(Daqua Avereă că pământ, că metal, că edificiuri, că marfă pôte să aibă dorință sau părere sau judicată sau voie, și prin urmare vot?)

Chiamă atunci Tyrannul și oligarchii și pe venetici la vot, daqua sunt pro-

prietari, qua să și mărească banda în con-
tra Inteligenței.

VII

Iar daqua și după aqweste încercări vol-
pene, Rația umană tot crește și se în-
tinde, și desmosteniții, încercați și lu-
minați își queru drepturile lor, și dreptu-
rile tutulor, atunci să mai vedi! atunci ca-
vallerii de industrie, aventurierii și cer-
latanii toți sunt la cătare și unii devin mer-
cenarii și instrumente unui singur tyran și
alții mercenarii și instrumente oligarclilor.

Mercenarii și instrumentele oligarclilor,
lor, nitându'și originea, strigă: nu mai
Averea sau proprietatea pōte avē vot.

Mercenarii Tyranului strigă în
multitudinilor: Opinca, Opinca, Opinca
ce sarcinele; și ea mai mult se cōvine
a avē vot. — Pe tyran atunci i
pucă dorul de Opinca,

— Anse Averea și Opinca este, mate-
rie mōrtă, și una și alta n'au nōie
nici judicată, nici părere, le respușă ōz

menii raționabili și drepti cu inima.

— Nu chiămăm Averea la vot, repli-
căm primii, ci pe quei avuți, pe proprie-
tari în genere, qua să înțeleagă și pe
cunetari venetici.

— Nu chiămăm Opınca la vot, re-
plicăm quei-lalți, ci pe Opincari în genere,
qua să înțeleagă și pe gugumanii que n'au
nici minte și pe quari îi pot încellă
seducce.

Oamenii raționabili și drepti cu inima
le respund iară:

— Ansă între proprietari, unii sunt
venetici necompetenți; și pe aqueia îi
putați fiind mai îndemânatici complici;
— alții sunt orbi de îngâmfare și de in-
terese innobili, beți de îmbuibare și de
desfrânări, și pe aqueia vă place să'i re-
putați. — alții știu de toate; numai de
tote țerei nu știu nimicu, nici datine,
nici instituțiuni; și cu densii puteți
introducce quelle străine în folosul vo-
stru propriu; — Iar daqua între pro-
prietari sunt mulți și foarte mulți buni,
și luminați, și cu zel pentru binele pu-

blicu, pe aqueia quāt puteți si depărtați cu intrige, corrupând allegerile cu bani, qua să nu se audă părerea lor nicăiri.

Și întorcându-se către mercenarii și lingăritii Tyrannului le respund iară :

— Anse între săteni, quei mai mulți sunt orbi de innozanță, beți de sufferințe uimiți de dureri; și pe aqueștia nu'i chemați la votu să'și exprime quel puțin pēsul lor, dorința lor propriă, ci qua să le insinuați și să le impuneți părerea, voiea, votul despotului vostru și Tyrannului Patriei.

Și cutedați voi filii ai Peirii a numi vot universal, un singur vot, o singură dorință dictată de despotul vostru, typărită pe hârtie maculată in sute de mii de exemplare, și impusă prin dol (vulpenie) sau terrorismu maselor seduse de voi, a o accepe că propria lor părere prin sbierete phrenetice?

Și cutedați și voi tot filii ai Peirii quâți vè puneți sub solda Oligarchiei, a numi vot, părerea dată de venetici și

de inoranți superbi în păcatele lor
când depărtați totă intelligința, totă
sciința și totă experiința?

În van ânsă conspirați asupra Votului, și
Căvântului, și Libertății țyparului, unii
prin restrângere, alții prin parodie.

Nu aveți nici un sir în vorbele și
faptele vóstre; pentru quó nu vorbiți nici
nu faceți nimica din inimă și din
convicțió, ci dupó cum vă dictă interes-
sele innobili ale dillei.

Din audite din citit amestecați prin-
cipe heterogene, systeme diametralmen-
te contrarie, — Par-quó systemele ar' fi
câ metallele să se pótă topi la un locu. —

Adi democrați socialisti, mâine impe-
rialisti; astăzi cu *unirea*, qua să o dege-
nerați în *unitate*; mâine separatisti des-
binători; astăzi cu libertatea, mâine cu
Tyrannia sau cu Anarchia; și tot d'auna
cu tóte la un locu confuse; ideile, princi-
pele, systemele în capetele vóstre facu
un *tohù-bohù*, un chaos.

Și dupó cum vă sunt capetele în con-
fusió, așa vă este și limba de corrup-

tă în gergul suu în gâscănăria vöstră. În töte limbele de famillia romană omul liber și collectiv se ñice *popol*; voi îl corrupetei în *popor*.

Popöarele sunt popoli decăduți sau stricați; și voi popöarele le chieმაți la vot qua să le puteți armă sau rima în poesia vöstră stropiată și freneticată cu *topöre*. Dupö que pärintii vostri au sugt poplii și 'iau addus în starea în quare îi descrieti singuri, voi conspi- rați qua să'i degradați mai jos și de quät ferele.

Numai popoli în töte națiunile au putut a'si da adevăratul vot; și qua să pötă nisce multitudini deveni popoli, mai 'nainte de töte cată a se lumina, a învăță carte quel puțin.

Sau daqua aveți dor de multitudini, și le chieმაți cu carte fără care la voi, întrebașile de pësul lor propriu, quö știu que să vă respundă și que să quëră, și ênsuși daqua nu ar' ști carte. Nu le întrebați ânsë de queea que nici voi ênsuși nu știți, nu le adaunați qua să le

indoctrinați prin hanuri și prin cârciume.

VIII

În contra doctrinelor sau mai bine intereselor innobili ale unui tyran și alle oligarchilor, anarchistilor și o chlocraților, în contra feloniei cavallerilor de industrie, condotierilor demagogi que devin instrumentele quând alle unora quând alle altora, vin nisce doctrine demne de studiat, mai juste, mai liberali, mai umane, mai salutarie cu un cuvânt.

Aqueste doctrine caută cu bună credință și cu totă ardorea votul adeverat și îl chiamă de pretutindeni din toate stările și condițiunile societății, de ori-unde este minte, rațiō, judicată, știință, experiință, de ori-unde în fine este o dorință cuviōsă, o convicțiō tare.

Dupō epoche dar, dupō progresul que vĕdu în popoli, qua să nu cadă în erōre exclud dela vot pe copii și pe junii minori, a quāror rațiō nu ȕ încă formată;

Mai exclud de o quam dată dela vot femeile a quaror ratiö este reputată de debilă sau usöră. Mai exclud pe smintiți pe idioti, pe risipitori, pe criminali și pe toți quei necompetenți.

Mai excludu înainte de tôte pe străini sau venetici, pentru quö nu pot avé nici interesele, nici sciința pământenilor.

Și chiamând restul la vot, numescu aquel vot, universal, pentru quö in aquel rest se află în adevër si universalitatea Rațiunii, Cuvântului, a Votului.

Mai târziu, quând lumea va trece prin curățitoriul civilizațiunii, și va ajunge, cum sper unii, și după cum sunt credințele chrestine, va ajunge prin garantism la harmonie, atunci votul se va întinde și va deveni univarsalissim.

Junii atunci, conduși de părinți luminați și virtuosi, vor puté fi demni de a votă încă de la etate de 18 anni. Femeile că sóce sau consorti iar nu supuse bărbaților, vor fi chimate la vot; pentru quö încă de astăzi multe mame economice și înțelepte sunt mai demne de

a votă de quăt filii lor risipitori; multe
soții înțelepte și económe sunt mai
demne de quăt nisce bărbați vițioși și
risipitori

Crimele atunci impuținându-se și dis-
părând cu totul, instrucția cu un cuvânt
și probitatea fiind întinsă, toată lumea
de copii va fi competentă, și vo-
tul va fi universalissm.

Alți timpi ânsă pe atunci, alte ges-
turi și alte costume; Noi astăzi vorbim
despre cum este și se pôte conduce lu-
mea astăzi, cu bună credință de fi.

Vorbim pînă unde se pôte întinde as-
tăzi votul, după aquelle doctrine uma-
nitare, adică numai pînă la aceea par-
te quare singură este competentă.

Quând a aceea sau quel mult a opta
parte din locuitorii unei țerre sunt chie-
mați la votu este tot que pot dori în se-
culul nostru aquelle doctrine umanitare,
și aqueasta numescu elle votu universal.

Spre exemplu: daqua într'o țerră sunt
10 milliône de locuitori, 5 milliône sunt

femeile, alte 3 milioane sunt copii masculi și junii minori, 1 million sunt toți quei necompetenți, adică smintiții, idiotii, risipitorii, criminalii, toți quei tigmatizați de viciu, dinpreună cu străinii și veneticii que sunt asemenea necompetenți.

Universalitatea dar a rațiunii sănătoșe și a științei abia se află la un million între 10 milioane de locuitori.

Tot asemenea unde sunt 3 milioane de locuitori, universalitatea rațiunii sănătoșe și a adevăratului votu abia se află între 500 de mii.

Ast fel e în țerra, noastră în epoca actuală, de ar fi, după disa Românului, cu judicata, iar nu cu lopata.

IX

Tyrannia însă și Oligarchia amblă cu lopata, și din aqueste 500 mii exclud o mare și foarte mare parte que au fost și sunt funcționari publici, și cunoscule alle țerei; o mare și foarte mare parte quarti

sunt profesori, artiști, toți quei de
 profesiuni libere, artizani, micul com-
 merciu, preoți, militari que știu car-
 te, sub cuvânt quô nu sunt proprietari
 îi dă afară din Ecclesia lui Christu, și
 în locul lor chiamă pe venetici, vên-
 dându-le dreptul pământenilor.

Ochlocrația sau Demagogia de altă par-
 te, vrând să armede Poporul cu topo-
 rul, fuge că Dracul de thēmie, de in-
 telligentă, de ômeni că aqwestia que pot
 ave votul lor propriu pe salariați îi ap-
 pucă tônele dorului de Opincă numin-
 du-o popor, pântu quô numai Opinca
 se lasă a se amăgi a'i se împune vot
 străin și a se conduce spre excese.

Aqueasată ardore hypocrită aqueastă
 chiamare de poruncelă, de și place Ty-
 ranniei que se serve de extreme, spe-
 rie însê pe Oligarchie și o face, a aler-
 gă și ea la demagogi la condotieri. și
 cu toți aleargă la sophisme, la misce di-
 se Convențiuni, și strigă quô aquestea nu
 iartă opincarului qua să si dea votul, și
 qua să pôta a'și da și el părerea, cată

mai înainte a se împroprietări — par' quô n'ar avè și el o avere — li apucă o ardóre pentru împroprietărirea săténului, și arată nisce tendințe umanitare, qua să pôtä temporisà,

Nu împroprietărirea, ci instrucția cartea pôte da minte sănëtôsă săténului, consciință de sine, și cunoscința mai clară de ômeni și de fapte; și aqueasta nu placeservitorilor nici Tyranniei nici Oligarchiei; quôci atunci n'ar mai avè pe quine incellà, n'ar mai avè pentru que să le mai plătească nici tyrannii de o parte nici oligarchii de alta.

X

Pinô aqui vorbirôm în genere, și quâte ammu dis se pot applicà în toți timpii trecuți și în tôte locurile.. Pinô aqui ammu făcut numai un studiu despre sciința votului, despre historia lui, despre inemicii lui din doë câmpuri.

Și 'lam appărat dupô cum ammu ap-

parat libertatea Typarului (veđi Issachar Pag. 172, 173, 174. .)

Veduröm quö Votul universal are doë mari câmpuri inemice, neimjăcate, că și libertatea Typarului; de o parte Tyrannia cu Oligarchia sub diverse stindarde, și de alta, Anarchia și Ochloratia sub diverse baiarace. Votul stă între focurile convergenți alle aquestor horde.

Sau Votul universal stă ca un Agnel între patru lupi, și cată a'l appëră qua să'l mântuim de aqueste fërre, de aqueste monstruri, de aqueste Hyde.

Qua să'l appërăm ânsë mai bine și cu totă tãria, venim a applica quâte ammuđis, a nume la Tërrele noastre, și ne adressăm la toți Români în genere.

Să căutăm cu toți în tabellul que am tras, și daqua unii sau cu toți împreună și eu, și tu, și el, și noi, și voi, și ei, ne vedem chipul, și rolul que am jucat, și partea que am luat fiã-quare sau amăgiți, sau de nevoie, sau forțați de impregiurări, sau deprinși în alle trecutului, sau învățați rău din crescere

și din contactul *que ammu* avut, sau din neștiință de *omenii* și de fapte și de diplomația străină; acum când se face lumină din pățire și din experiență, să ne dăm mâna cu toții spre a mântui Patria, mântuind Votul universal.

Toți cu toții astăzi urrim Tyrania; despre Oligarchie, ea nu a fost în instituțiunile Părinților nostri, și de s'a intrudus dela Mavrocordat înquă, a fost numai un abus, o momitărie.

Vomm da și o răpede aruncătură de ochiu assupra instituțiunilor Patriei dela Trajan pină în dillele noastre.

Toți urrind Tyrannia, cată cu toții mari și mici, avuți și neavuți, famillii historice și illustre, familii umile și oneste și suferitoare cu toții, cu toții cată să urim și Oligarchia.

Și cu toții imprennă să combatem și Tyrannia, și toți ângerii ei, și totă trufia ei, și tôte machinațiunile ei, și toți cavallerii ei de industrie, și tot refugiul ei din urmă quare este Ochlocrația.

Nu vă speriați nimeni de adevera-

ul vot universal, ci cu toții să'l appă-
răm și să'l îmbrăcișăm ca o ancoră de
mântuire, în tempesta que se prepară,
printr'ensul numai vom dejucă planu-
rile Tyranniei, și vom avé victorie de
plină și durabilă.

Daqua voim să facem o cură radica-
lă phreneticilor que chiamă multitudi-
le la Resvot, să chiamăm și noi, in-
telligința tótă universală, pe tot Româ-
nul que scie carte și își pôte da sin-
gur Votul.

Cartea este un remediu, un exorcismu
que allungă dracii din quei înfuriați sau
indrăciți. Să punem cartea drept princip
iar nu averea, și vommu vedé cu toții,
quô ammutescu indrăciții; și li se de-
jocă tot planul de resvot la quare
alergă.

XI

Pină să intrăm în historia anticelor
instituiuni alle Patriei, să vorbim quevã
și despre Resvot, quare este parodia și

adversariul diametralmente oppus al Votului. — Cu historia instituțiunilor noastre se va distinge și mai bine unul din altul.

Luptei leale, bătălliei, gurrei regulate și heroice, Slavii îi dicu *boiu*; quând ânsă vor să arate un măcel de brigăți o tîlhărie, atunci dicu *răsboiu*; Slavii pe bellatori îi numescu *boinici* sau *boieri* și pe tîlhari *răsboinici*.

Astfel ne servim și noi adesea cu prepoziția *rês* quând voim să arătăm un exces al unei idei sau un que cu totul oppus și contrariu al primei idei que stă în ainte *cà these*.

Quând dicem *buzat* este una, și quând se dice *rêsbuzat*, ori-que Român pri-cepe quò va să dică cu totul alta.

Una este *turnat* și alta *rêsturnat*.

Una este *popă* și alta *respopă*.

Quată differință este dela o bătăllie heroică pinò la tîlhărie, sau dela *boiu* la *răsboiu*, atâta este și dela *vot* la *rêsvot*.

Sau quată differință este dela un *popă* cavios pinò la un *rêspopă* desfrâ-

at, atâta, și de șapte ori atâta este
diferința între votul universal și resvo-
tul universal.

Sau quât să mă exprim după cum odini-
ară mă exprimam descriind *Căderea*
Dracilor.

Pe quât este din centru al centrelor Tăriei,
Și piuș peste polul aquel mai depărtat.

De șapte ori atâta Părintele Veciei.

Ampins Reul din ceruri osîndelor păstrat.

Votul este menit spre o creațiō și libe-
rare; resvotul este menit spre distrucțiō
și sclavie.

Votul presupune un drept fiă-quă-
ni individ de a'si da propria sa părere;
Resvotul este usurparea aquestui drept
de către quei necompetenți.

Votul universal este că un angel cus-
tode și mântuitor al națiunilor; resvotul
este că un diavol parodiator și făcător
de relle.

Diavol, în limba hellenică va să dică
accusator, delator, calomniator (piris).

Sbirii și servitorii, sateliții Tyranniei
sunt nisce diavoli încarnați, împelițați

adversariul diametralmente oppus al Votului. — Cu historia instituțiilor noastre se va distinge și mai bine unul din altul.

Luptei leale, bătăliei, gurrei regulate și heroice, Slavii îi dicu *boiu*; când însă vor să arate un măcel de brigăți o tâlhărie, atunci dicu *răsboiu*; Slavii pe bellatori îi numescu *boinici* sau *boieri* și pe tâlhari *răsboinici*.

Astfel ne servim și noi adesea cu prepoziția *rēs* când voim să arătăm un exces al unei idei sau un *que* cu totul oppus și contrariu al primei idei *que* stă în ainte *cà these*.

Quând dicem *buzat* este una, și quând se dice *rēsbuzat*, ori-*que* Român pri-
cepē quò va să dică cu totul alta.

Una este *turnat* și alta *rēsturnat*.

Una este *popă* și alta *respopă*.

Quântă differință este dela o bătălie heroică pinò la tâlhărie, sau dela *boiu* la *răsboiu*, atâta este și dela *vot* la *rēs-vot*.

Sau quântă differință este dela un *popă* cívios pinò la un *rēspopă* desfrâ-

at, atâta, și de șapte ori atâta este
diferința între votul universal și resvo-
tul universal.

Sau quât să mă exprim după cum odini-
oară mă exprimam descriind *Căderea*
Dracilor.

Pe quât este din centru al centrelor Tăriei,
și piuă peste polul aquel mai depărtat.

De șapte ori atâta Părintele Veciei.

A'mpins Reul din ceruri osîndelor păstrat.

Votul este merit spre o creațiō și libe-
rare; resvotul este merit spre distrucțiō
și sclavie.

Votul presupune un drept fiă-quă-
ri individ de a'si da propria sa părere;
Resvotul este usurparea aquestui drept
de către quei incompetenți.

Votul universal este că un angel cus-
tode și mântuitor al națiunilor; resvotul
este că un diavol parodiator și făcător
de relle.

Diavol, în limba hellenică va să dică
accusator, delator, calomniator (piris).

Sbirii și servitorii, sateliții Tyranniei
sunt nisce diavoli încarnați, impellitați

Și am ținut quō numai Filii Pecatului pot fi în contra aquestui dreptu.

Măsurile que s'au luat apoi la 1848 a se convoca Generală Adunare după art. 22 al Constituțiunii, chiamă la votu pentru allegerea reprezentanților *tuturilor* stărilor societăți pe toți *pământeni* (iar nu și venetici) quâți știu carte sau queș puçin a scrie, qua să și dea părerea sa propriă, iar nu a intriganților^(*). (Dossarele pôte quō se conservă încă, de nu le va fi repus vandalismul rus).

Prin aqueastă măsură eră dar chemați a vota.

Toți vechii funcționari ai Statului civili și militari.

Toți professorii în genere, și toți învățători din sate.

Toți artistii și bărbații de profesiuni libere.

Toți preoții în genere din urbe și din

(*) Iar nu adică: «fă-mă dictator hereditar, quō te taiu.»

sate, fară a exclude pe monachi sau
 călugării que știu carte.

Toți comercianții, și toți artizanii
 que știu carte.

Toți filii satelor quari știu carte, să
 viia a'si dă d'a dreptul votul, iar nu prin
 delegați prin al doilea grad.

Cu un cuvint toți quâți potu avé un
 vot al lor propriu să viia să și'l dea, de vor
 avé condițiunile următore:

I. De a fi pământeni sau și filii de
 străini născuți în țerră, de ori-que națiō
 și ori-que religiō, de nu vor fi suditi
 vre unei puteri străine;

II. De a avé etatea dela 23 anni în sus.

III. De a avé mințile în starea nor-
 male, și viața nemaculată de crime. —

Aquest vot universal nu 'l am inven-
 tat eu, ci cu densusul au trăit Românii
 dela Aurelian pinō la Radu-Negru, și dela
 aquesta pinō la Maurocordat; și în drept
 există pinō astăzi, dupō cum se va vedé în
 tabellul historicu al instituțiunilor nōstre
 que ne vommu încercă a tragge.

• În virtutea aquestui drept de a vota

se allegea Domnii, și Kyriarchii Ecclesiei; în virtutea lui se allegea toți funcționarii Statului, pînă la Egumenul monastiri, și pînă la Burgălabul satului.

În virtutea lui se închiea sobórele sau obscescile Adunări; și de aqueea se dicea obscesci pentru quă reprezintă tóte stările, tóte condițiunile soțietății.

N'am inventat eu, iar o mai repet, aquest vot, ci a existat din antichitate; și de voiu avé vre un merit óre-quare înaintare Națiunii, nu este alul de quăt quă am deschis ochii și 'l am vėđut.

Nu 'mi a plăcut nici o dată să iau rolul de innovator, și cu atrta mai puțin de plagiar și de imitator dela străini. În tóte n'am vrut să fiu de quăt un narrator și n'am spus de quăt queea que am vėđut în historia Națiunii, în historia Ecclesiei, în historia Limbei.

Luati a aminte ánsă, Románilor, quă vot, vot, universal am proklammat la 1848, iar nu resvot, paralyisie, phrenesie universale.

Votul presuppune cum am đis o minte

sănătösă, și Resvotul o minte bolnavă sau boliacă, după cum dicu Muscalii, dela quari indirect vin și acum ideile de Resvot.

E mult la modă acum muscălimul sub mască franțosească. Agenții Rusiei se dicu astăzi imitatori ai unei Franțe eroclite și pline de gallicismi barbari; să mi se ierte dar a mă servi termnând iar cu o vorbă slavonă, dând în aponi alle lor dintru alle lor.

Slavii amalatuți îi dicu boliak, și eu am proclamat și professedu pină astăzi un universal, iar nu boliaklik universal.

Tote am sufferit și sufferu; numai a mi se parodiă ideile și principele quoror am sacrificat tot pentru binele general nu pot toleră; și quând vėdu quă filii Peatului cu rea credință se servescu cu dănele în peirea Țerrei, atunci nu pot sufferi;

Atunci protestu.

XIII

Terminăm aqueastă parte destinată pentru *theoria* sau cunoscință adevăratului vot cu a da din nou definiția lui.

Votul adevărat este expressia unei păreri raționabili, unei dorințe cuviöse, unei judecări drepte, unei decisiuni salutare.

Tot que este în contra aquestei definițiuni este *Resvot*.

A exprimă: o părere demnă de descreerați, o dorință desântată, o judicată strâmbă, o decisiö desastroasă, este *Resvot*.

A insinuă sau a impunne masselor, surprindëndule în credința lor, părerea unui individ sau a unui partit, este abusul sau violarea votului și prin urmare *Resvot*.

A votă asemenea quei necompetenți este în contra bunului simțu popular, que înfruntă *resvotul* prin expressia: «nu'ți bagă lingura unde nu'tl ferbe ölla.»

Am fost darö și sunt pentru adevăratul vot universal, după doctrinele quelle mai umanitare și progressive, și după

drepturile *ab-antico* alle Țerrelor noastre. Aceasta este părerea, convicția și dorința mea pentru epoca actuală.

Dela dorință însă pînă la realizare este mare distanță, și cu atâtea mai a-nevoie de sărit, cu quāt se vede o Convențiō impusă de din afară.

Spre a se realiza o asemenea dorință sau alta și mai progresivă și mai salutară, nu este de quāt un singur drum quare cu atâta e mai drept și mai facil cu quāt este de legal.

Avem un corp legislativ compus de reprezentanții Națiunii. Nimeni, quând e vorba de legiuiri, nu se pōte a dressă de quāt la aqestia, quōci ei sunt impunitniciți de a legiui. Este, voiū să ȃicu questiō parlamentară, iar nu de cafeuri nici de dorobanți ai Poliției.

Reprezentanții Națiunii au și dreptul și puterea a face să ȃsă ȃin rerunchii Autonomiei noastre o lege electorală, și aquesta, qua să fiă românească, cată să fiă dupō datinele ȃrrei, dupō cum se va vedē in partea doa; cată a se chiemă adicō ȃin

tóte stările ómeni competenți quari sciu carte a vota și a'si trimitte representanții lor în general'a Adunare.

A esi ânsè quare cum se scólă, quând quâte un comitet ad-hoc si numit de sine, quând quâte un individ, si a împărți billete cà ex officium qua să adune semnătore, quare forțate, quare smulse prin amăgire, quare fără voiea și scirea quellor susemnați, quare de nume necunoscute; și a crede apoi quò cu înmulțirea unor asemenea semnătore se póte realisá, nu întinderea votului la quei competenți, ci violarea votului prin chiamarea la vot a quellor necompetenți, și aqueastă chiamare pentru o singură ocasiò! un asemenea individ sau quò nu este în mintile salle, sau quò se întemeiadă pe vre o putere óre-quare.

De este nebun, nu merită nici un respons; quòci lumea îl va punne la locul lui, quòci lumea nu se lassă a fi insultată pînò acolo în quât să fiá considerată quò nu scie cum se facu legile, iar de se întemeiadă pe vre o putere.

aquea putere, ori-quare va fi, nu pôte
fi considerată, de quât cã o donchicio-
nadã conspiratõre, încontra ordinii
legali. O vom tractã cum se cuvine.
la locul ei, în partea a treia.

Vom batte pe al cui è cânele. fãrõ a ne
punne mintea cu javre que latrã la lunã.

Putem avé mulți adversarii, si multe cri-
tica la aqueastã opusculã; scim ânsë mai din
ainte quõ adversarii nostri vor fi :

Tot que este tyran.

Totî oligarchii, de va mai fi vre unul.

Si totî sbirii si sateliti Tyranniei si O-
ligarchiei, que astãdi se facu demagogi
laoplani. N'am ambitionat nici o datã
laudele aquestora. Injuriele lor, ne-ad-
ducu multumire, laudele lor ne infiora,
cã netedirea unui șõrece ploat que ni
s'ar sui pe pelle.

Totî quãti sũnt în adevër pentru ade-
veratul vot universal vor fi cu noi. Și
de nu va fi nici unul, sau vor fi fõrte
puçini, atunci remãind singuri, vommu-
dicce quõ n'a venit âncõ timpul sau e-
pocha adeveratului vot universal; si at-

tunci quei que âmbra cu hârții n'au de scop de quât un Resvot de porunceală qua să comită o nelegiuire de lesă-naționalitate.

SUSCRIPTIO.

Votul și Resvotul, cum și tabellul historicu al Instituțiunilor noastre servescu că o preparațiō sau întru ductiō la materiele promise în annunțiul que urmeadă.

Din aqwestea au esit de sub typar, aqweste doē părți întruducătore, cum și o atreilea fasciculla în quare se coprind:

Objețiuni și conclusiō.

Unirea și Unitatea.

Principele unui proeict de o constituțiō naționale contra proiectului de o dictatură usurpatore libertăților publice și private — Respons la nisce assemenc aspirațiuni criminali.

Daquă se dă o atreia edițiō din *Vot și Resvot* este quō nu s'a prevedut quererea generală, și quō în prima edițiō nu s'au typărit de quāt 3000 exemplare și în a doa 2000.

Qua să putem avē o idee aproximativă de numērul exemplarelor que s'ar quere pentru materiele promise que urmeadă, precum :

Ecclesia Răsăritului și Biserica Appu-
sului.

Credincioșii și Renegații.

Legea și Fără-de-legea

Și quelle următore, rugăm pe cititori
quâți voiescu a'și completă collectia întré-
gă să bine voiasăc a suscrie în allăturata foie
de suscriptiö. Prețul fiă-quăria broshure
sau fasciculle se va respunde nu înainte,
ci la priimirea ei.

Promintem pe lüngö materiele anunțiate
și un proiect de constituțiö întrégă, trasă
din instituțiunile queam avut, din resturi-
le lor și din datinele popolilor români,
în quât înaintea Puterilor que ne-au ga-
rantit Autonomia și drepturile prin Con-
venția dintre dêensele să nu trecem de in-
novatori și eu atâta mai puçin de utopisti,
ci de conservatori ai instituțiunilor nôstre
proprie, traduse sau exprimate dupö spi-
ritul și întellesul seculului.

NB. DD. abonați la Issachar vor avé aque-
ste materie în foile que urmeadă, și
pot a nu suscrie.

ANNUNȚIU.

Se va publicã prin Issachar o serie de articole cã quele urmãtore:

Votul si Resvotul.

Historicul instituțiilor României.

Unirea si Unitatea.

Legea si fãr-de-legea.

Monastirile duse închinãte si Tãrranii.

Credinciosii si Renegații.

Ecclesia Rãsãritul, si Biscricã Appusului.

Trecutul si Presentul.

Presentul si viitorul.

România si Puterile garante.

Tôte a queste materii vor fi tractate,

dupõ cum s'au tractat si quelle pinõ la

pagina 196 unde încetasse Issachar, nu

pentru lipsa de mijlõce, ci pentru quõ

nu venisse timpul articolelor annunția-

te. Lumea n'ar fi fost în stare acum

peste doi ani a le întellege cã astãdi, dupõ o

perioadã de cinci ani.

BIBLIOTECĂ
CENTRALĂ
UNIVERSITĂȚII
BUCUREȘTI